

Helsingin metsien hoitoa käsittelevien luonnonhoidon linjausten keskeisimpiä muutos- ja kehitystarpeita

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys, Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry ja Luonto-Liiton metsäryhmä ovat kirjoittaneet tähän tavoitepaperiin keskeisimmät niistä muutos- ja kehitystarpeista, jotka liittyvät Helsingin kaupungin Luonnonhoidon linjauksen (2011) päivitykseen. Osa huomioista on linjausten ohella kohdistettu aluesuunnitelmiin, luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmiin sekä niin ikään uudistamista vaativiin metsänhoidon työohjeisiin.

Luonnonhoidon linjausten uusimisen pääsyy säilytettävä päivitystyön keskiössä

Keskeisin syy luonnonhoidon linjausten uusintatarpeelle on niiden todettu vanhentuneisuus ja riittämättömyys luontoarvojen huomiointissa ja lisäämisessä kaupungin omien tavoitteiden näkökulmasta. Tämä on syytä pitää kirkaana mielessä ja prosessin keskiössä. Muuten on selvä vaara, että uusista linjauksista saadaan edellisen linjauksen (2011) tapainen kokoelma erilaisia, osin keskenään ristiriitaisia tavoitteita, joita yritetään samanarvoisina edistää.

Luonnonarvojen parempaa huomiointia edellyttävät keskeisimmät linjaukset ovat seuraavat:

- 1) Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025**, jonka mukaan virkistys- ja luontoalueiden metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite (<https://stplattaprod.blob.core.windows.net/strategiatalousprod/Helsingin%20kaupunkistrategia%20Kasvun%20paikka.pdf>)
- 2) kaupunkiympäristölautakunnan 29.9.2020, kaupunginhallituksen 16.11.2020 ja valtuuston 25.11.2020 hyväksymä valta- ja aluspuustojen harvennusta suitsiva valtuustoaloitteen vastaus** (<https://dev.hel.fi/paatokset/asia/hel-2020-007758/kvsto-2020-20/>)
- 3) alue- ja luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmien yhteydessä tehdyt yleislinjaukset**, esimerkiksi Malmin ja Pukinmäen yleisten alueiden suunnitelman hyväksymistä koskeva kaupunkiympäristölautakunnan päätös 8.6.2021 (<https://dev.hel.fi/paatokset/asia/hel-2021-002972/>) sekä Mellunkylän ja Vartioharjun pohjoisosan luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman hyväksymistä koskeva kaupunkiympäristölautakunnan päätös 29.6.2021 (<https://dev.hel.fi/paatokset/asia/hel-2021-004947/kylk-2021-23/>).
- 4) tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2021**, jonka mukaan kaupunkiympäristön toimialan tulee päivittää luonnonhoidon linjaus ja koko luonnonhoidon prosessi siten, että monimuotoisuuden lisääminen on metsienhoidon keskeisin tavoite (https://www.arviointikertomus.fi/sites/default/files/pdf/Arviointikertomus_2021_saavutettava.pdf).

Luontojärjestöjen tavoitteet Luonnonhoidon linjaukselle

Keskeisimmät tavoitteet uudelle Luonnonhoidon linjaukselle ovat seuraavat:

1. Hallittu hoitamattomuus tulee nostaa kaupungin metsien vallitsevaksi hoitokäytännöksi
2. Varsinaisten uudistushakkuiden välttäminen
3. Valta- ja aluspuuston harvennusten vähentäminen ja parempi kohdentaminen
4. Tiheähkön aluspuuston hyötyjen parempi ymmärtäminen
5. Luontokohteiden parempi ja konkreettisempi huomiointi
6. Metsän tunnun säilyttäminen ja epätoivottujen näkymien välttäminen maisemanhoidon ydintoiminnaksi

7. Myrskytuhojen parempi huomiointi monimuotoisuustekijänä
8. Metsätuhojen kohtalainen sieto
9. Metsien lahoppumäärien hallittu lisääminen
10. Metsäalueiden vieraslajitorjunnan painoarvon nosto
11. Vuorovaikutuksen kehittäminen suunnitelmien laadinnassa ja toteutuksessa
12. Luonnonhoidon linjausten muutosprosessin yhteydessä on tehtävä selkeä työnjako ns. työohjeiden kanssa sekä sovittava niiden uudistamiseen liittyvästä vuorovaikutuksesta
13. Luonnonhoidon linjausten työstön vuorovaikutuksen on parannettava

Esittelemme nämä tavoitteet yksityiskohtaisesti seuraavassa.

Tavoite 1: Hallittu hoitamattomuus tulee nostaa kaupungin metsien vallitsevaksi hoitokäytännöksi

Kuluneet vuosikymmenet ovat todentaneet sen, että Helsingissä on yllättävänkin runsaasti mahdollisuuksia metsien luontaiselle kehitykselle sekä rakenteeltaan luonnonmukaisien, osin jopa luonnontilaisen kaltaisten, metsien säilyttämiselle ja kehittämislle.

Lisäksi Helsingistä ja muualta pääkaupunkiseudulta on saatu kokemuksia käytännöistä, joilla metsiä voidaan kehittää kestävästi vain minimihoidolla sekä usein jopa ilman hoitoa. Näitä hoitokäytäntöjä voitaneen kutsua hallituksi hoitamattomuudeksi tai rajoitetuksi, asiaperusteiseksi luonnonhoidoksi.

Jatkossa entistä suurempi osa kaupungin metsistä on syytä jättää suunnitelmissa varsinaisen metsänhoidon ulkopuolelle. Niissä tilanteissa, jossa metsien sijainti esimerkiksi suhteessa asutukseen, teihin tai ulkoilureitteihin edellyttää turvallisuusperusteista hoitoa, tulee tehdä vain selkeimmät minimitoimenpiteet huolehtien samalla monimuotoisuudesta muun muassa korostetulla lahoppuun jätöllä. Hallitun hoitamattomuuden painoarvon on syytä olla tavallista korkeampi ekologisen verkoston ydinmetsissä sekä arvokkailla luontokohteilla.

Hakkuu- ja hoitotoimien rajaaminen pienempään osaan metsistä on syytä näkyä siinä, että jatkossa aikaisempaa suurempi osa metsäkuvioista rajataan suunnitelmissa hoidon ulkopuolelle pysyvästi tai vähintään suunnitelmakaudeksi. Lisäksi koko metsäkuvion hakkuu- ja hoitoesityksistä tulee entistä enemmän siirtyä käytäntöön, jossa toimenpiteet rajataan vain osalle kuviota, yleensä reunoihin.

Edellä mainittu linjanmuutos tulee ajaa läpäisyperiaatteella sisälle luonnonhoidon linjauksiin. Jatkossa kaikki hoitotoimet pitää pystyä perustelemaan. Hyväksyttäväksi syyksi voidaan katsoa turvallisuus, reittien toimivuus tai luonnon monimuotoisuuden lisääminen. Edellisten linjausten näkökulma oli lähes käänteinen eli lähtökohtaisesti metsien haluttiin olevan hoidon piirissä, jollei joku yksilöitävissä oleva erityisyys muuta edellyttänyt.

Tavoite 2: Varsinaisten uudistushakkuiden välttäminen

Avo-, pienaukko-, kaistale-, siemen- ja suojuspuuhakkuut koetaan kaupunki- ja ulkoilumetsissä vaikutuksiltaan useimmiten niin raskaina, että on monia syitä luopua niistä kokonaan. Vähintäänkin tulee päästä siihen, että kyseisiä toimia käytetään vain poikkeustapauksissa eli silloin, kun metsikön hyvin ongelmallisesta sijainnista johtuvat turvallisuussyt edellyttävät valtapuuston raskasta käsittelyä eikä kevyempien hakkuutapojen käytölle ole puuston kunnosta johtuen riittäviä

edellytyksiä.

Luonnonhoidon linjaukseen tulee kirjoittaa kriittinen suhtautuminen uudistushakkuisiin sekä ne yksilöitävissä olevat syyt, joilla kyseisiä toimia voidaan kuitenkin erityisyydellä tehdä.

Tavoite 3: Valta- ja aluspuuston harvennusten vähentäminen ja parempi kohdentaminen

Liialliset valta- ja aluspuuston harvennukset ovat pääsyy Helsingin metsien käyttöön liittyviin jatkuviin kiistelyihin.

Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunginhallitus ja valtuusto ovat jo loppuvuonna 2020 tehneet linjauksen, jonka mukaan valta- ja aluspuuston harvennuksia tulee vähentää ja toimenpiteet suunnata entistä tarkemmin kuvioiden sisällä. Tämä kunnallispoliittinen ohjaus ei ole valitettavasti näkynyt vuosina 2021-2022 valmistelussa olleissa suunnitelmissa. Suunnitelmasta toiseen valtapuuston harvennuksia sekä pienpuuston hoitoa (harvennusta) esitetään liikaa.

Luonnonhoidon linjauksien uusintatyössä tulee aikaisempaa vuoden 2011 linjausta tasapuolisemmin käsitellä harvennushakkuiden hyötyjen ohella myös niiden luonnolle, metsän tunnulle sekä virkistyskäytölle aiheuttamat haitat.

Tavoite 4: Tiheähkön aluspuuston hyötyjen parempi ymmärtäminen

Luonnonhoidon linjauksessa tulee aikaisempaa paremmin ymmärtää ja sanoittaa tiheän aluspuuston hyödyt varsinkin maapohjan kulumisen sekä kulunohjaamisen kannalta. Tiheällä aluspuustolla on merkitystä myös häiriöherkän eläimistön, kuten maassa pesivien lintulajien, kannalta.

Myös ekologiin yhteyksiin ja vihersormiin on syytä jättää runsaasti aluspuustoa ja pensastoa kasvavia, hallittua hoitamattomuutta edustavia yhtenäisiä ja riittävän leveitä metsäalueita. Ne mahdollistavat ennen muuta eläinlajien rauhallisen liikkumisen alueelta toiselle. Yhteydet tulee tunnistaa jo suunnitteluvaiheessa.

Vastaavasti linjauksissa on syytä selkeämmin yksilöidä ne rajalliset tilanteet, jossa pienpuuston vähentäminen ja joskus jopa kokonaan poistaminen on perusteltua. Malliesimerkkinä tällaisesta toimivat polkupyöräilijöiden ulkoilureittien risteyskohtien lähivyöhykkeet sekä ulkoilureittien lähimetrit, joihin kehittyä joskus ”luonnottoman” tiheä aluspuusto.

Tavoite 5: Luontokohteiden parempi ja konkreettisempi huomiointi

Helsingin kaupungilla on käytössään hieno, asiasisällöltään ja kattavuudeltaan koko ajan kehittyvä luontotietojärjestelmä. Puutteistaan huolimatta kyseinen järjestelmä lienee omalla alallaan Suomen kaupunkien parhain. Samaan aikaan kaupungin omalta metsänhoidolta käytännössä puuttuvat auki kirjoitetut toimintaperiaatteet erilaisilla luontokohteilla. Ongelma nostettiin voimakkaasti esille jo vanhojen linjausten sekä ns. metsätyöohjeiden teon yhteydessä, mutta asiaan ei saatu ratkaisua.

Luonnonhoidon linjauksiin on syytä sisällyttää yleinen linjaus siitä, että luontotietojärjestelmän erilaisilla arvokohteilla toimitaan siten, että kohteiden arvostukseen johtaneet arvot eivät heikkene, vaan mahdollisuuksien mukaan paranevat.

Linjausten loppuvalmistelun yhteydessä on lisäksi syytä kirjoittaa ”pelisäännöt”, joissa kuvataan hakkuu-, hoito- ja lahoppuunjättökäytännöt ainakin metsäisillä luontotyypikohteilla, arvokkailla kasvillisuuskohteilla, metsäkohteilla, kääpakohteilla, lahokaviosammalkohteilla, liito-oravakohteilla, lintukohteilla sekä lepakkokohteilla. Sama määrittely on syytä tehdä ydinmetsien, ekologisten runkoyhteyksien sekä alueellisten yhteyksien osalta.

Lienee järkevää ottaa se lähtökohta, että luontoarvojen huomioinnin painoarvo kasvaa kohteiden luokkien ja arvojen mukaan eli luokan I ja II kohteilla luontoarvojen tulee saada suurempi

painoarvo kuin luokan III kohteilla. Kaikkien luokkien kohteita tulee kuitenkin hoitaa sillä pieteetillä, että arvot vähintään säilyvät.

Tavoite 6: Metsän tunnun säilyttäminen ja epätoivottujen näkymien välttäminen maisemanhoidon ydintoiminnaksi

Metsien maisemanhoito on nähty turhan usein vain arvokkaiksi koettujen näkymien tai yksityiskohtien esiin nostona. Käytännön esimerkkejä ovat muun muassa merinäkymien nosto paremmin näkyviin reiteille tai yksittäisten järeiden puiden tai kallioiden edessä olevan aluspuuston raivaus.

Haitallisinta laaja-alaisuutensa takia on kuitenkin ollut ulkoilureiteiltä metsiin aukenevan metsänäkymän pitäminen avoimena turhan laajalla hoitovyöhykkeellä. Tällöin on käsitelty reitin reunan ”luonnottoman” valoaukon synnyttämän tiheän vesakon lisäksi turhan leveää vyöhykettä varsinaista metsää varsinkin aluspuustoa vähentäen.

Huomattavan paljon vähemmän ymmärrystä on saanut pirstoutuneessa metsämaisemassa koko ajan tärkeämmäksi muuttuva maisemanhoidon säilyttävä aspekti. Se tarkoittaa epätoivottujen näkymien (tiet, talot, toiset ulkoilureitit, parkkipaikat jne.) esiin noston välttämistä ja on samalla keskeisen tärkeää metsän tunnun säilyttämisen kannalta.

Luonnonhoidon linjauksen maisemanhoito-osa tulee kirjoittaa siten, että siinä nostetaan vahvasti esille myös yllä kuvatun säilyttävän maisemanhoidon arvo ja perusteet.

Tavoite 7: Myrskytuhojen parempi huomiointi monimuotoisuustekijänä

On todennäköistä, että myrskyt jatkossa edelleen yleistyvät. Ne tulevat aiheuttamaan myös Helsingin varttuneissa ja vanhoissa metsissä puiden kaatumisia ja vaurioitumisia eli ns. myrskytuhoja. Metsien myrskytuhoariskia ei voida metsänhakkuilla olennaisesti vähentää aiheuttamatta kohtuutonta haittaa muille arvoille. Ajoittaiset myrskytuhot tuleekin hyväksyä osaksi niitä luonnon prosesseja, jotka osaltaan määrittävät jatkossa Helsingin metsien valtapuuston uudistumista.

Nykyistä suurempi osa myrskytuhoalueista on syytä jatkossa jättää korjaamatta. Näin ne lisäävät mahdollisimman tehokkaasti luonnon monimuotoisuutta. Tähän sopivat etenkin ne myrskytuhot, jotka kohdistuvat metsäalueiden keskiosiin ja ovat kaatuneen puuston määrältä maltillisia.

Osa myrskytuhoista kohdistuu alueille, joihin ei ole järkevää jättää suurta määrää lahoppuuta. Tällaisia ovat usein asutuksen lähimetsät sekä tiheästi ulkoilureittejä sisältävät alueet. Yleensä näissäkin tilanteissa on mahdollista ilman olennaisia haittoja jättää osa kaatuneista tai vahingoittuneista puista maastoon. Ulkoilureittien päälle tai liian lähelle reittiä kaatuneet puut on myös mahdollista siirtää lähialueille. Maastoon jäävien puiden maastoutumista maisemaan on mahdollista nopeuttaa esimerkiksi sahaamalla rungoista oksat pois.

Luonnonhoidon linjauksiin on syytä kirjoittaa käytännöt, joilla monimuotoisuuden lisäämisen tarpeet jatkossa turvataan myrskytuhojen korjuussa sekä korjaamatta jättämisessä. Samalla on syytä luoda vuorovaikutusmalli, jolla esimerkiksi luontojärjestöille tarjotaan mahdollisuus tulla kuulluiksi vaikkapa järjestöjen suojeluesityksille kohdistuneiden myrskytuhojen korjuuratkaisuissa.

Edellä kuvattu ei tarkoita sitä, etteivätkö järjestöt hyväksy sitä, että ilmeisiä ja joissakin tapauksissa välittömiä turvallisuusriskejä (mm. sähkö- ja valaisinlinjoille kaatuneet puut) aiheuttavat myrskytuhot puretaan välittömästi myrskyn jälkeen.

Tavoite 8: Metsätuhojen kohtalainen sieto

Helsinki on aktivoitunut viime vuosina kirjanpainajatorjunnassa. Torjuntatoimia on Keskuspuiston ohella tehty myös muualla kaupungin alueella.

Valtaosa kaupungin metsistä on asemakaavoitettu virkistysalueiksi, joten niillä ei ole voimassa metsälaki eikä siten myöskään laki metsien sieni- ja hyönteistuhoista. Maanomistusolojen takia ei yleensä olekaan merkittävää riskiä, että maastoon jätetystä tuoreesta kuusilahopuusta mahdollisesti leviävät, yleensä pienialaiseksi jäävät kirjanpainajatuhot vaikuttaisivat olennaisesti yksityismetsien hyväkuntoisiin kuusiin. Kuusilahopuun korkean monimuotoisuusarvon takia Helsingin metsissä tulee hyväksyä nykyistä laajemmin mahdolliset kirjanpainajan massaesiintymiset.

Luonnonhoidon linjauksiin on syytä kirjoittaa ne toimintaperiaatteet ja kriteerit, joilla kaupunki tulevaisuudessa tekee kirjanpainajatorjuntaa sekä muuta mahdollista metsätuhojen torjuntaa.

Tavoite 9: Metsien lahopuumäärien hallittu lisääminen

Lahopuun määrän kasvattaminen sekä lahopuun laadun monipuolistaminen erilaisissa metsäisissä elinympäristöissä on kustannustehokkain tapa lisätä metsäluonnon monimuotoisuutta.

Luonnonarvojen kasvaneiden huomiointi- ja lisäämisvaatimusten takia tarvitaan tasonnostoa myös lahopuun jätössä sekä siihen liittyvissä linjauksissa ja ohjeistuksissa. Helsingin parhaat viime vuosien käytännöt, kuten Keskuspuiston eteläosassa 2019–2020 toteutetut reitinvarsien huonokuntoisten puiden kaadot runsaalla lahopuun jätöllä, on syytä ottaa mahdollisimman laajalti käyttöön.

Helsingin metsien hallittu lahopuumäärien kasvattaminen edellyttää erityisesti muutoksia hakkuiden yhteydessä tehtävässä lahopuun jätössä, lisäksi tulee hyödyntää nykyistä paremmin myrskytuhojen tuomat mahdollisuudet lisätä lahopuuta. Tehokkain ja helpoin tapa lisätä lahopuuta on sallia metsien luontainen lahopuun muodostuminen kaikkialla, missä se ei aiheuta ilmeistä turvallisuusriskiä.

Luonnonhoidon linjauksessa tulee korostaa sitä, että lahopuun lisäämistä on mahdollista ja syytä eri mittakaavassa tehdä kaikkialla Helsingin metsäisillä alueilla. Samalla on riittävällä tarkkuudella kuvattava erilaiset lahopuun lisäämisen ja jättämisen tavat.

Tavoite 10: Metsäalueiden vieraslajitorjunnan painoarvon nosto

Helsingin kaupunki on viime vuosina lisännyt aktiivisuuttaan haitallisten vieraslajien torjunnassa. Toiminta ei kuitenkaan ole saanut metsänhoidossa ja sen suunnittelussa vieläkin riittävä painoarvoa. Asiaan tulee kiinnittää huomiota suunnitelmien ohella myös luonnonhoidon linjauksessa. Kuviokohtaisten torjunta- ja poistotoimenpiteiden ohella on tarkasteltava kriittisesti varsinkin harvennushakkuiden ja muiden raskaampien metsänkäsittelyjen mielekkyys alueilla, joilla jo tällä hetkellä on vakavaa vieraslajiongelmia. Esimerkiksi näkymien avaaminen johtaa usein haitallisten vieraskasvien, kuten jättipalsamin, runsastumiseen. Tällaisten vieraslajien esiintyminen suunnittelualueella on siis tärkeä syy jättää harvennukset ja muut metsäpohjan valoisuutta olennaisesti lisäävät hakkuut ja hoitotoimet tekemättä.

Tavoite 11: Vuorovaikutuksen kehittäminen suunnitelmien laadinnassa ja toteutuksessa

Helsingin metsäalueiden suunnitteluun liittyvässä vuorovaikutuksessa on runsaasti kehittämistarpeita. Jatkossa on syytä varautua kahteen luonnoskierrrokseen niin aluesuunnitelmien kuin luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmien valmistelun osalta. Vastinekäytäntöä ja annettujen vastineiden laatua on kehitettävä.

Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmien yhteydessä osallisille on tarjottava mahdollisuus tutustua kattavammin kuvioiden metsäsuunnitelmatietoihin kuin mitä on viime vuosina tapahtunut. Varoittavana esimerkkinä mainittakoon numeraalisista aineistoista lähes kokonaan ”siivottu” Mellunkylän ja Vartiokylän pohjoisosan luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman luonnos.

Kaupungin tulee järjestää avoimia, suunnittelualueille tehtäviä maastokatselmuksia, joilla annetaan kaupunkilaisille tietoa kyseisen suunnitelmaluonnoksen lisäksi myös metsien monimuotoisuudesta lajeineen ja luontotyypeineen. Tilaisuudet on hyvä toteuttaa yhdessä kaupungin ympäristösuojelun asiantuntijan, kuten ympäristötarkastajan, kanssa. Koska suunnittelualueet ovat viime aikoina olleet valtavia, maastokatselmukset voidaan järjestää pienemmissä osissa.

Jatkossa hakkuu- ja hoitoesitysten tarpeellisuus ja hyödyt on perusteltava aikaisempaa paremmin. Lisäksi kaupungin metsäpuolen on kyettävä myös vanhojen suunnitelmien muuttamiseen, mikäli esimerkiksi uudet luontotiedot tai kaupungin metsänhoitoa koskevien linjojen muuttuminen tälle perusteita antaa. Näin ei ole nykyisen linjauksen aikana toimittu, mistä eräs esimerkki on Uutelan hakkuiden jääräpäinen toteutus liian raskaina.

Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmat tulee niiden keskeisen merkityksen takia siirtää jatkossa kaupunkiympäristölautakunnan hyväksyttäväksi.

Tavoite 12: Luonnonhoidon linjausten muutosprosessin yhteydessä on tehtävä selkeä työnjako ns. työohjeiden kanssa sekä sovittava niiden uudistamiseen liittyvästä vuorovaikutuksesta

Edellisessä luonnonhoidon linjausten työstöprosessissa suuria ongelmia aiheutti se, että osa luontojärjestöjen keskeisinä pitämistä teemoista haluttiin siirtää käsiteltäväksi virkamiespäätöksillä hyväksyttäviin työohjeisiin. Lopputuloksena esimerkiksi pelisääntöjä toiminnalle erilaisilla luontokohteilla ei tarvittavalla konkreettisuustasolla tehty sen enempää linjauksissa kuin hieman niiden jälkeen uusituissa työohjeissakaan.

Tällä kierroksella linjausprosessissa on syytä käsitellä keskeiset asiat aiempaa seikkaperäisemmin, jotta ne voivat riittävässä määrin ohjata myös myöhemmin uudistettavissa työohjeissa käsiteltäviä asioita. Jälkimmäisten uusinta vuorovaikutteisena prosessina on syytä käynnistää heti luonnonhoidon linjausten hyväksymisen jälkeen.

Tavoite 13: Luonnonhoidon linjausten työstön vuorovaikutuksen on parannuttava

Sidosryhmät kutsuttiin kiitettävän ajoissa luonnonhoidon linjausten työstön vuorovaikutukseen. Osalle meistä tarjottiin esimerkiksi mahdollisuus osallistua kesällä ennakkohaastatteluun. Valitettavasti ennakkohaastattelussa esittämämme toiveet eivät toteutuneet lainkaan ainakaan 8.9.2022 järjestetyn seminaarin osalta. Emme saaneet omaa puheenvuoroa, eikä yksikään ehdotuksemme seminaarin puhujista mennyt läpi. Puhujien joukkoon olisi tarvittu enemmän Helsingin metsien monimuotoisuutta tuntevia ekologeja. Toivottavasti jatkossa sidosryhmien mielipiteet huomioidaan paremmin.

Helsingissä 21.9.2022

Antti Halkka
puheenjohtaja, Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry

Emilia Pippola
järjestösihteeri, Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry

Aleksi Mikola
puheenjohtaja, Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry

Reija Mikkola
metsävastaava, Luonto-Liitto ry

Lisätietoja:

Emilia Pippola, järjestösihteeri, Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry: helsy@sll.fi / puh. 050 3011 633

Juho Leppänen, suojelusihteeri, Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry: suojelusihteeri@tringa.fi

